

**Referat af Landbohistorisk Selskabs Årsmøde
fredag d. 16 marts 2007
Elysium, Nordfalster**

Deltagere: Jørgen H. Andersen, Peder Dam, Karl-Erik Frandsen, Bo Fritzboeger, Peder Gammeltoft, Annette Hoff, Hans Jørgen Vinther Jensen, Peter Korsgård, Mette Svart Kristiansen, Birgit Løgstrup, Per Grau Møller, Erik Helmer Pedersen, Erland Porsmose, Carsten Porskrog Rasmussen, Gunnar Solvang, Morten Stenak, Bjarne Stoklund, Henrik Vensild, Ellen Warring

Fraværende med afbud: Margaretha Balle-Petersen, Peter Bavnshøj, Peter Dragsbo, Gudrun Gormsen, Bodil K. Hansen, Bente Holmberg, Jens Villiam Jensen, Bent Jørgensen, Thorkild Kjærgaard, Grith Lerche, Jørgen Mikkelsen, Michael Lerche Nielsen, Karl Peder Pedersen, Finn Stendal Pedersen, Helle Ravn, Jørgen R. Rømer, Adam Schacke, Jens Aage Søndergaard, Inger Tolstrup, Holger Villumsen, Susanne Vogt

Formanden var dirigent og indledte med at konstatere, at mødet var rettidigt indkaldt.

Mindeord for Inge Wohlert 1915-2006

Den 17. juni 2006 døde cand.mag. Inge Wohlert i en alder af 91 år. Hun var født d. 10. februar 1915 på en dag, der fem år senere skulle blive kendt som afstemningsdagen, en omstændighed som hun med sin jyske baggrund gerne fremhævede. Inge Wohlert var født og opvokset i Viborg, og bevidstheden om afstemningens vigtighed blev sikkert understøttet af det voldsomme indtryk, flygtningelejrene ved Viborg (Hald) i kølvandet på 1. verdenskrig gjorde på hende. Hun blev student fra Viborg Katedralskole og besluttede sig derpå til at læse til cand.mag. i dansk, tysk og engelsk i Århus. Hovedfaget var dansk, som hun læste under Peter Skautrup, fagets første professor i Århus; han fik stor indflydelse på hendes faglige udvikling og interesser. Efter afsluttende eksamen i 1943 kom Inge Wohlert til København og fik arbejde på Stednavneudvalgets kontor, og det blev bestemmende for hendes professionelle karriere. Stednavneudvalgets kontor, det senere Institut for Navneforskning, var allerede på det tidspunkt en gammel institution med indarbejdede vaner, velerhvervede rettigheder og topstyring, og det var ifølge Inge Wohlerts egne senere beretninger ikke helt nemt at være ung og kvindelig medarbejder her. Men efterhånden fik også hun sig sin naturlige og centrale plads i forskningen og i det praktiske arbejde omkring Stednavneudvalgets arbejde.

Sideløbende hermed blev hun hen i 1960'erne bl.a. via stadsarkivar og medlem af Landbohistorisk Selskab Sigurd Jensen involveret i arbejdet med etablering af selskabets store registrant af adkomster til dansk landgods fra Repertoriums slutår 1513 til 1560. Med vanlig omhu udskrev hun en lang række adkomster på Rigsarkivet, og det var derfor meget naturligt, at Inge Wohlert i 1973 foresloges og indvalgte som medlem af Landbohistorisk Selskab. Planen for hendes arbejde med Adkomstregistreringen var, at hun skulle koncentrere sig om skelforretninger, og der foreligger derfor i dag en høj fuldkommenhedsgrad for udskrivning af netop denne type adkomstdokumenter. Men den samlede plan for projektet var meget større, og det stødte i løbet af 1970'erne på tekniske og resurse-mæssige problemer, og Inge Wohlert kom aldrig til at færdiggøre sit arbejde med skelforretningerne. De ligger nu som en god kapital i adkomstregistreringens arkiv og indgår naturligvis i det samlede registerarbejde, som Susanne Vogt siden 1980'erne har stået for.

Inge Wohlert deltog gerne i Landbohistorisk Selskabs møder og ekskursioner, og mange af selskabets lidt ældre medlemmer vil huske hende derfra; færre - men deriblandt jeg - husker hende

tillige som en god, hjælpsom og fagligt kompetent kollega.

Jeg vil bede alle rejse sig og ære mindet om Inge Wohlert.

Bent Jørgensen
(læst af Peder Gammeltoft)

Mindeord om Svend Gissel

Tidligere førstebibliotekar ved Det kgl. Bibliotek, dr. phil. Svend Gissel døde den 6. februar 2007, 86 år gammel.

Straks efter sin studentereksamen begyndte han at studere historie med latin som bifag ved Københavns Universitet. Han fik sin embedseksamen i 1948, og kort tid efter blev han ansat som forskningsbibliotekar ved Det kgl. Bibliotek, en funktion han beholdt lige til pensioneringen i 1991.

Svend Gissel var fra studietiden optaget af Danmarks landbohistorie i middelalderen og nyere tid uden tvivl stærkt inspireret af Erik Arup. Han blev i 1954 medlem af Landbohistorisk Selskab, hvis dynamiske og energiske formand han var i årene 1971-76. Allerede i 1956 udgav han den kilde, hvis indhold optog ham i mange år nemlig Sjællands Stifts Landebog fra 1567, der er en meget interessant samling indberetninger fra de sjællandske herredsprovster til biskoppen med oplysninger om hver enkelt sognekirkes, præsts og degns indtægter og jordejendomme. Oplysningerne er specielt velegnede til retrospektive studier, fordi netop de lokale kirkelige ejendomme kom nogenlunde uskadt igennem reformationstiden og derved bevarede nogle middelalderlige strukturer, som ellers er gået tabt.

I 1968 forsvarede Svend Gissel sin disputats: *Landgilde og Udsæd på Sjælland i de store mageskifters tidsalder. Retrospektive studier i landbo- og bebyggelseshistorie*. Den var baseret på en omhyggelig gennemgang af samtlige dokumenter fra de talrige mageskifter, der fandt sted i slutningen af 1500-tallet mellem kronen og adelige godsejere. Det var nu ikke så meget denne proces, som interesserede Gissel, som det var de oplysninger om bøndernes landgilde og jordtilliggende, der blev belyst ved transaktionerne; især de besigtigelser af ejendomme og jordebøger, der skete forud for hvert mageskifte.

På dette grundlag kunne Gissel vise, at der var et nogenlunde fast forhold på 3:1 mellem det dyrkede areal og den landgilde, som skulle svares deraf. Der var imidlertid mange undtagelser fra denne regel, og ikke mindst de mange lokale variationer interesserede forfatteren. Desværre havde Svend Gissel ikke megen forståelse for brugen af tematiske kort, og 1600-tallets matrikler holdt han sig helt fra, og begge disse forhold kunne nok have givet hans meget omfattende undersøgelser et bredere perspektiv.

Året efter forsvaret af disputatsen blev Svend Gissel leder af Det nordiske Ødegårdsprojekts danske afdeling og tillige formand for projektets nordiske arbejdslederkollegium. Dette meget ambitiøse nordiske forskningsprojekt kom til at optage en meget stor del af Gissels lange liv. Han var en særdeles energisk og engageret forskningsleder, som bevirkede at en hel generation af unge forskere (heriblandt undertegnede) indenfor historie, navneforskning og arkæologi fik en højst tiltrængt forskeruddannelse og kom med i et yderst spændende nordisk og dansk forskningsnetværk, selv om ordet ikke var kendt den gang.

I 1977 var bindet om Hornsherred færdigt, i 1981 kom det nordiske komparationsbind desværre før de enkelte nationale og regionale undersøgelser var færdige, i 1989 kom bindet om Falster, hvori Svend Gissel med særlig styrke havde engageret sig selv, og den danske afdeling af projektet afsluttedes i 2004 med Erik Ulsigs bind om Århusområdet.

Meget bemærkelsesværdigt er det, at han i en moden alder i 1990 tog initiativ til et nyt stort forskningsprojekt *Landskab og Bebyggelse i Ulfborg Herred fra vikingetid til 1850*. Ulfborg Herred ligger i Vestjylland, som netop var et område som ødegårdsprojektet havde forsømt. Det var

naturligvis en stor glæde for Svend Gissel, da projektet blev afsluttet i 2000 med den fornemme publikation *Mellem Hav og Hede. Landskab og bebyggelse i Ulfborg Herred indtil 1700*.

Det skal endelig nævnes, at da Svend Gissel i 1991 fyldte 70, fik han festskriftet *Med Plov og Pen* red. af Harald Ilsøe og Bent Jørgensen, hvilket viste hvilket stort fagligt netværk han havde opbygget.

Svend Gissel er død, men han har efterladt sig et varigt minde i de mange meget værdifulde videnskabelige værker, som han enten selv skrev eller fik udvirket at andre udarbejdede.

Ære være hans minde!

Karl-Erik Frandsen

Pkt. 1. Formandens beretning

Beretning for Landbohistorisk Selskabs virksomhed 2006-2007

Årsmødet i 2006 foregik den 31. marts i Den fynske Landsby i Odense. Udover selve årsmødet som 17 medlemmer overværede, fik vi en præsentation af det fynske frilandsmuseum ved museumsinspektør Anders Myrtue med vægt på særlige problemstillinger omkring formidling af landbrugshistorie. Derefter var der præsentation af to bøger, først Lise Gerda Knudsens *Pesten grasserer!*, som var udkommet tidligere i 2005 og dernæst Bodil K Hansens *Familie- og arbejdsliv på landet ca. 1870-1900*. Denne bog vil jeg gerne dvæle lidt ved. Den lægger nogle utraditionelle vinkler på andelstiden, nemlig for det første ægteskabsrelationer og kønsroller, hvor hun bl.a. påviser at arrangerede ægteskaber ikke er et nutidigt fænomen i fremmede kulturer der er indvandret til Danmark, og for det andet fokuser på kvindernes rolle på mejeriområdet, hvor de fra at have været de ledende i faget indtil centrifugens indførelse blev skubbet ud af mændene, der ville indtage de mere tekniske positioner i innovationsprocessen. Bogen har fået gode anmeldelser, den har solgt godt og sluttelig endte den med at blive en ud af 5 nominerede bøger til titlen Årets historiske Bog, en kåring der iværksættes af Dansk historisk Fællesråd. Afstemningen blandt brugerne på www.historieonline.dk endte med at blive en flot 2. plads, kun overgået af prof. Hans Bondes Fodbold med fjenden – om idrætsliv under 2. verdenskrig.

En anden af vores udgivelser har også opnået stor omtale og et godt salg i årets løb. Det er arkivar Peter Henningsens omfattende 2-binds værk *I sansernes Vold. Om bondekultur og kultursammenstød i enevældens Danmark*. Arkivar Peter Henningsen forsvarede d. 21. april værket som disputats ved Københavns Universitet, hvor Selskabet for et fyldt auditorium var i spil. Dels indgik Selskabet og dets medlemmers rolle i forskningsdebatten som et væsentligt punkt i en af opponenternes opposition, dels må selve emneområdet siges at være ret centralt for Selskabet, hvor forfatteren kastede nye metodiske vinkler på emnet. Det sidste ord er dog næppe sagt i denne sag, da vi har flere faglige anmeldelser til gode.

Inden jeg går over til at omtale årets aktiviteter er jeg nødt til at komme ind på Selskabets økonomi oven på det katastrofale årsresultat, der blev aflagt sidste år. Jeg må med det samme sige, at vores kasserer havde hentet regnskabet hos revisoren samme formiddag som årsmødet holdtes – derfor havde han dårligt nået at sætte sig ind i det, endsige at bestyrelsen havde nået at gennemdrøfte det. Det skal også understreges, at ét er kassererens egne opstillinger, noget andet er en statsautoriseret revisors. Førrige år kom det os til gode, sidste år til skade. Derfor skal de to regnskaber egentlig ses i sammenhæng, hvorved det bliver lidt pænere, men det skal fortsat ikke skjules, at vi sidste forår havde nogle likvidetsmæssige problemer som en følge af at vores bogsalg

havde været lavt sammenfaldende med en række andre enkeltstående forklaringer, herunder reel underfinansiering af nogle bogprojekter. Bestyrelsen har vedtaget, at vi fremover ikke søsætter bogprojekter før budgettet er finansieret, hvor der i budgettet indgår udgifter til omslag, markedsføring og redaktion af en vis størrelse, bl.a. for at kompensere for uforudsete udgifter i forb. m. bogproduktionen. Men det skal også understreges, at Selskabet skal have et vist bogsalg for at kunne løbe rundt – der er nogle faste udgifter til sekretariat, bestyrelse samt udsendelse af bøger til anmeldelse og til medlemmerne og derfor balancerer vi nogle år på kanten til dårligt årsresultat. Jeg ser frem til, at kassereren senere kan fremlægge et godt årsresultat, der afslører et godt bogsalg bl.a. med baggrund i de to nævnte publikationer.

Bestyrelsen har i årets løb holdt 3 møder, men har haft en livlig email korrespondence og har som vanligt beskæftiget sig med en række forskellige udgivelsesprojekter. I årets løb har vi fået udgivet yderligere 2 afhandlinger. For det første cand.mag. Paw Stylsvig Jeppesens afhandling *Myten om den lykkelige selvejerbonde - Studier i fæste- og selvejergårdmænds vilkår i de midtfynske sogne Gestelev og Vantinge*. I sin omarbejdede specialeafhandling har forfatteren forsøgt at lave en skarpt skåret studie af de økonomiske vilkår for gårdmænd under de to besiddelsesformer, og det lykkes ham at påvise, at forskellene er afhængig af de økonomiske konjunkturer – i dårlige tider byder fæstevilkårene på mere trygge vilkår, også økonomisk. Afhandlingen blev præsenteret på stavnsbåndsdagen d. 20. juni ved et arrangement i Ringe lokalhistoriske Arkiv. I slutningen af august udkom bogen *Bygder - Regionale variationer i det danske landbrug fra jernalder til år 2000*, redigeret af Mette Svart Kristiansen og undertegnede. Det var en udgivelse af de fleste indlæg, der havde været på et symposium i november 2003 med en tilsvarende titel og giver en række forskellige vinkler på bygdebegrebet og på rumlige forskelle i landbrugets udvikling i meget lange perioder.

Vi skal her i forbindelse med årsmødet have en præsentation af cand. mag. Signe Trolle Gronemanns afhandling *Hvor tæt kan man komme?* med undertitlen *Tingsted sogn 1740-50 – et community studie*. Det er forfatterens specialeafhandling, som vi har valgt at udgive i studierien, men jeg vil ikke sige mere om den nu. Det næste værk vi præsenterer, er vores grand old man S.P. Jensens antologi *Fra stilstand til vækst. Studier i dansk landbrugs udvikling fra 1682 til 1914*, som er en samling af hans væsentligste landbohistoriske artikler. De har været trykt i mange forskellige tidsskrifter og sammen med en nyskrevet artikel om væksten i dansk landbrug fra 1760 til 1860 danner de et ganske indsigtfuldt indblik i periodens landbrugshistorie med en kombination af historikerens skarpe og kildekritiske fokus og agronomens sans for beregning af produktionsresultater og produktionsfaktorenes rolle heri. Vi har ment det vigtigt at markere dette væsentlige landbohistoriske forfatterskab gennem en særlig antologi af en person, der har betydet så meget for oprettelsen af Landbohistorisk Støttekreds, dette vigtige samarbejdsorgan mellem Dansk Landbrug og landbohistorikerne. Vi har jo allerede taget hul på markeringen ved at gøre hans hjemstavn Stevns til tema for årsmødet i Støttekredsens årsmøde d. 7. juni. Bogen vil blive præsenteret ved en reception på Axelborg d. 22. marts, som medlemmerne har fået indbydelse til.

Årsmødet i Støttekredsen foregik denne gang på Stevns d. 7. juni. Anledningen var som nævnt den kommende udgivelse af S.P. Jensens antologi, hvorfor han sammen med museumsinspektør Gunnar Solvang guidede os gennem sit barndoms land, som han siden mange gange er vendt tilbage til i faglig henseende. Det stevnske bondelandbrug hørte vi om, samtidig med at vi besøgte et af de mange lokale udvindingssteder for kugleflint ved klinten. Ind i mellem indtog vi frokosten på traktørstedet i Gjorslev Bøgeskov, og vi sluttede af på Gjorslev gods, hvor godsejer Peter Tesdorff viste os rundt i landets ældste verdslige bygning samt fremviste en af de største malkekvægsbesætninger Øst for Storebælt. Det var igen en god dag sammen med Landbrugets folk.

Af kommende bogprojekter har vi en række i støbeskeen og nogle, som vi ikke endeligt har afsluttet forhandlingerne med forfatteren om og som jeg derfor ikke vil omtale nu. Men til de afhandlinger, som vi forventer at komme i løbet af det næste år.

Hans V. Paulsens *Den gode vilje* er en velskrevet beretning fra en opvækst og de tidlige voksenår som landmand på familiebruget, som var et statshusmandsbrug i Landet sogn på Tåsinge. Han husker knivskarpt og fortæller om livet i et landbosamfund i 1950'erne og 1960'erne, som mange vil kunne nikke genkendende til. Bogen står for snart at gå i trykken.

Adam Schackes phd-afhandling *Gods, gårde og kulturlandskab i Sydjylland* handler som tidligere omtalt om relationerne mellem de 3 faktorer i perioden 1500-1800 med vægt på 1600-tallet med det formål at belyse godssystemer i et område, der normalt ikke opfattes som særlig godstungt. Men afhandlingen vil vise, at vi skal revidere vores opfattelse kraftigt. Bogen er meget langt fremme, idet vi kun venter på de sidste tilskudsmidler. Vi har en forhåbning om, at bogen kan præsenteres ved årsmødet i Landbohistorisk Støttekreds, men om den ikke bliver færdig, tager turen sit tematiske afsæt i bogen.

Den tidligere bebudede udgivelse af indlæggene på symposiet *Landbrugshistorien på Museum* i efteråret 2005 er også godt på vej. Indlæggene er næsten færdigredigerede – redaktør er museumsinspektørerne Irene Helvik og Holger Villumsen fra museernes landbrugspulje og fra Selskabets side er det Henrik Vensild og undertegnede. Vi satser på at kunne præsentere den lille bog ved det nordiske seminar om næsten samme emne ”Nye strategier for udviklingen af landbrugsmuseer i Norden”, der skal være 5-7. september på Gl. Estrup.

Langt fremme er også publikationen Haus und Hof in Dänemark und Norddeutschland, som er et resultat af seminaret om Den slesvigske gård i 2004. Overinspektør Peter Dragsbo er hovedredaktør af udgivelsen af bidragene, som sker på tysk med danske resumeer og med Boyens Verlag i Heide som hovedudgiver. Selskabet er medudgiver og får nogle eks. til salg. Udgivelsen bør kunne ske i år, men der mangler endnu nogle økonomiske bidrag.

Vi arbejder fortsat på udgivelsen af Lausts erindringer – en vestjysk bonde der især udmærkede sig med hedeopdyrkning og engvanding i 1800-tallet. De er overleveret af en efterkommer, Ole Rand Jørgensen, og selv om de ikke er særlig omfattende, kræver de noget bearbejdning.

Endelig er det sidste projekt vi har på beddingen en omarbejdet phd-afhandling om den økologiske jordbrugsbevægelses historie ved Nina Brandt. Den giver en grundlæggende behandling af emnet, især den organisatoriske side, og med den medvind som økologisk jordbrug har lige nu er forventningen, at den kan have aktuel interesse.

Om vores tidsskrift Landbohistorisk Tidsskrift er jeg i den glædelige situation at kunne sige, at det fortsat er på omdrejningshøjde. Ganske vist er der kun udkommet ét nummer siden sidste årsmøde, men det var til gengæld et dobbeltnummer 2006,1-2, der som tema har dansk landbrug efter 1945. Emnet behandles ud fra vidt forskellige vinkler: økonomisk, organisatorisk, regionalt, etnologisk mv. Indholdet har gjort, at Dansk Landbrug har erhvervet eksemplarer til hele Landbrugsrådet. Hvad angår de næste numre, er 2007,1 så langt, at det kan forventes inden sommerferien. Som omtalt sidste år har redaktionen forsøgt at leve op til Forskningsrådets krav til referees og engelske summaries. Vi må håbe, at det bliver værdsat også af mange læsere. Redaktionen har bestået af Adam Schacke (som hovedredaktør), Holger Villumsen og Peder Dam. Nu har Adam meddelt, at han ønsker at hellige sig sit projektarbejde og sin familie med virkning fra det næste nummer igen. Bestyrelsen har i samråd med redaktionen forespurgt hos Morten Stenak, som har indvilget i at indtræde i redaktionen efter sommerferien. Vi er klar over, at det er et arbejdstungt og til tider frustrerende job at være tidsskriftredaktør – så meget mere må vi glæde os over, nogle vil tage de

byrdefulde jobs for en periode, og at det er lykkedes at få etableret et fagligt godt tidsskrift, der stort set kommer til tiden.

Hvad bogsalget angår, har vi fortsat vores samarbejde med Dansk Landbrugsmuseum herom. Efter aftale varetager de alle udsendelser, herunder også af anmeldereksemplarer og eksemplarer til Selskabets medlemmer. Langt hovedparten af bogsalget foregår nu via internettet og email, hvilket er en betydelig lettelse. Også boghandlere bestiller på denne måde – via deres eget system, som vi jo er kommet med i. Men der har på det seneste vist sig nogle problemer med fortolkningen af leveringsbetingelser – boghandlerforeningen har visse opfattelser af hvem der skal betale porto for leverancerne og ligeså af rabattens størrelse. Vi er ikke indstillet på at forære vores bøger væk til boghandelen og samtidig er der også ved at komme ændrede vilkår inden for boghandlerverdenen – måske ender det med at vi opsiger den aftale som vi har med Bogbranchens Fællesråd, hvilket i givet fald betyder, at boghandlere kan bestille på linie med andre købere.

Også vores sekretariat ligger nu hos Dansk Landbrugsmuseum, som modtager alle officielle breve stilet til selskabet og ligeså udsendelser til vores medlemmer. Dog er vi midt i en omstillingsperiode, som betyder, at vores fordeling omkring email-udsendelser og alm. breve endnu ikke har fundet sit leje. Jeg kan også oplyse, at vi er ved at få trimmet vores hjemmeside, således at de enkelte medlemmer bliver synlige her. Det baserer sig egentlig på de skemaer der blev udsendt for en del år siden, herunder også om man ønskede at være synlig på hjemmesiden og med hvilke oplysninger. Nu vil det gøres mere enkelt, således at hvert medlem kan logge sig på hjemmesiden og redigere oplysninger og angive hvad der skal være synligt (eller bede os i bestyrelsen eller sekretariatet om det). Det er også meningen, at sekretariatet og bestyrelsen kan trække email-adresser ud herfra og udsende meddelelser på den måde. Desværre har vores systemudvikler problemer, så siden er endnu ikke blevet færdig. Det skal ikke forstås på anden måde end at medlemmer som ikke har netadgang ikke stilles dårligere – man vil få de samme meddelelser, blot en postdag senere.

Årsmødet i Landbohistorisk Støttekreds er i år planlagt til fredag d. 1. juni på (Riber) Kærgård Landbrugsskole ved Bramminge, hvor den efterfølgende ekskursion vil blive ledet af Adam Schacke og Henrik Vensild og tage sit udgangspunkt i førstnævntes afhandling, som tidligere nævnt. Nærmere invitation følger senere.

Sluttelig skal jeg omtale det nordiske netværk, som Selskabet har involveret sig i, og som har fået navnet *Rural History of Northern Europe* med undertitlen *Nordisk netværk for Landbohistorie*, og som jeg har omtalt i de to sidste års beretninger. Desværre må vi erkende at bestræbelserne på at få økonomisk støtte er slået fejl, og det har betydet, at initiativtagerne har besluttet at indstille netværket som sådan. Men det skal ses i lyset af, at det er lykkedes at få etableret støtte til et phd-netværk omkring landbrugshistorie. Det første seminar har været afholdt i Århus i november og et tilsvarende vil komme i Sverige i foråret 2008. Omkring disse seminarer vil vi andre landbohistorikere også kunne tilslutte os, og der vil kunne opstå et miljø omkring de unge landbohistorikere – og det er jo ikke det værste.

Til slut vil jeg gerne takke mine kolleger i bestyrelsen for et godt samarbejde.

Per Grau Møller

Formandens beretning blev godkendt af forsamlingen.

Der var herefter en kort diskussion af principperne for udgivelser i specialeserien. Det blev bemærket, at FKK ikke længere giver støtte til publikationer af enkeltforfattere.

Erland Porsmose efterlyser sparringspartnere til Steffen Hahnemanns arbejde med selvejere på Lolland-Falster.

Rekrutteringsgrundlaget for unge forskere blev også kort vendt. Tidligere trak store forskningsprojekter studerende til de forskellige forskningsmiljøer, og de strategiske forskningsprogrammer må være den fremtidige mulighed herfor.

Pkt. 2. Kassererens beretning

Kasserer Peter Korsgaard fremlagde årsregnskabet 2006 med et overskud på 86.219 kr. og en blank revisions påtegning. De interne revisorerers underskrifter mangler, men vil blive indhentet. Skrubbeltrangs Mindefond revideres selvstændigt.

Regnskabet gav stedvis anledning til uddybende kommentarer. Det blev således bemærket, at revisionen ikke inkluderer Gl. Estrups bogføring og afregning. Det vurderes ikke at en inddragelse heraf vil være udgifterne til en udvidet revision værd. Gl. Estrup er gået bort fra statens regnskabssystem, hvorefter det forventes at blive mere gennemskueligt.

Regnskabet viser et stort bogsalg i forhold til sidste år og der er tale om et reelt mersalg! Procedurer omkring bogernes finansiering er strammet op, således at de nu, som det var bestyrelsens målsætning, nu er helt selvfinansierede. Varebeholdningens værdi på 800.000 kan – som altid – diskuteres.

Årsmødets deltagere godkendte beretningen.

Pkt. 3. Valg af bestyrelse

- a) valg af formand. Per Grau Møller
- b) valg af bestyrelsesmedlemmer. Peter Korsgaard, Carsten Porskrog Rasmussen og Henrik Vensild modtog genvalg. Nyt bestyrelsesmedlem Annette Hoff
- c) valg af to revisorer. Michael Hertz og Esben Hedegård
- d) valg af en revisorsuppleant. Gunnar Solvang

Pkt. 4. Optagelse af nye medlemmer

Indstilling om professor fil. dr. Janken Myrdal

Janken Myrdal er født i 1949 og uddannet historiker. Han har været docent i økonomisk historie og siden 1994 Nordens eneste professor i agrarhistorie ved Sveriges Lantbruksuniversitet i Uppsala. Hans videnskabelige produktion er koncentreret omkring middelalderligt landbrug med brede perspektiver. I 1975 kom hans populære bog om den sorte død – *Digerdöden*, som i 2003 kom i en ny større mere videnskabelig udgave. I 1985 udgaves hans disputats om *Medeltidens åkerbruk* med undertitlen *agrarteknik i Sverige ca. 1000-1500* i et samarbejde med Nordiska Museet, i 1991 kom hans og Johan Söderbergs værk *Kontinuitetens dynamik: agrar ekonomi i 1500-talets Sverige*, og i 1994 kom hans oversigtsværk om svenske husdyr fra middelalderen til vore dage. I perioden 1998-2003 redigerede han det store 5-bindsværk om svensk jordbrugshistorie og skrev selv bindet om perioden 1000-1700 - feudalismen. Dertil kommer at han har redigeret flere udgivelser, skrevet debatindlæg om svensk landbrugs situation i dag og skrevet mange tidsskriftartikler, herunder også en oversigtsartikel i *Bol og By* 1999.

Han har også taget mange initiativer på det landbohistoriske forskningsfelt i Sverige, og senest har han med udgangspunkt i sit professorat været med til at opbygge en stærk forskningsbaseret afdeling om netop landbrugshistorie ved Sverige Lantbruksuniversitet. På det seneste har han også været med til at organisere et nordisk samarbejde omkring landbrugshistorie, først et mere generelt netværk om seminarer og en fælles hjemmeside, som af økonomiske grunde ikke har kunnet lade sig realisere, nyligt et samarbejde omkring phd-studerende, der kan trække

videre fagfæller med sig. Det er dermed en højst kompetent landbohistoriker med faglig rod i den svenske middelalder, men med stort udsyn og et bredt netværk, som jeg indstiller til optagelse i Selskabet.

Per Grau Møller

Indstilling om museumsinspektør cand.mag. Anders Myrtue.

Anders Myrtue er født 1955 og uddannet som cand.mag. med hovedfag i historie og bifag i forhistorisk arkæologi. I 1988 blev han ansat som kulturhistoriker i Fyns Amt og gik ind i forvaltning af det fynske kulturlandskab. I 1996 skiftede han til Odense Bys Museer og fik som museumsinspektør kulturlandskabet som sit arbejdsfelt og siden hen også det faglige ansvar for Historisk Tid og frilandsmuseet Den fynske Landsby. Forskningsmæssigt har hans emnefelt ligget inden for kulturlandskabet med emner fra engvandingsanlæg, hestegangshuse, sten- og jorddiger med flere artikler, men specielt har hans fokus været på hovedgårde. Først en populær bog eller guide om de fynske slotte og herregårde som en udløber af det fynske hovedgårdsregistreringsprojekt, som han koordinerede for amtet, siden flere artikler der var et resultat af hans deltagelse i forskningsprojektet Foranderlige Landskaber med vægt på hovedgårdslandskabet som strategisk ressource. Endelig har han også deltaget i et projekt om en sognehistorie fra Korup-Ubberud, hvor han skrev om perioden før 1800.

Det er således en vidtfavnende historiker, der arbejder med formidling, forvaltning og forskning centreret omkring landbohistoriske og kulturlandskabelige emner, som jeg vil anbefale til optagelse i Selskabet.

Per Grau Møller

Indstillingerne blev fulgt af Selskabet

Pkt. 5. Eventuelt

Annoncering af præsentation af SP. Jensens antologi på Axelborg d. 22. marts.

Per Grau Møller takkede afgående bestyrelsesmedlem Mette Svart Kristiansen for indsatsen.

Mette Svart Kristiansen
referent